

EGYETEMI ÉLET

CAMPUS FESZTIVÁL CAMPUS FESZTIVÁL CAMPUS FESZTIVÁL

- *Bepillantás az egyetemi úrprogramba*
- *Kívülről-belülről: híreink az Innovációs Központból*
- *Járványsessions*
- *A kupaezüst után negyedik helyen zárták a bajnokságot*

Újra itt van

otp junior

Megszerezni a jogsit elég nagy lépés

A FELELŐSSÉG LEHETŐSÉG.

**AHOGY AZ IS, HA OTP JUNIOR SZÁMLÁT
NYITSZ, 24 ÉVES KORODIG HAVI 0 FT-ÉRT.**

A tájékoztatás nem teljes körű, ezért az ajánlat részletes feltételeiről érdeklődj az OTP Bank fiókjaiban és a honlapunkon közzétett üzletszabályzatból és hirdetményből.

HÍREK

Elismert pedagógusaink	4
Kiválóság.....	4
Kitüntetések.....	4
Emléktábla.....	5
A vegyészképzésért	5
Rangsorok.....	5
A nemzet aranya	5

HÁTTÉR

Új doktorok a Debreceni Egyetemen	6
Bepillantás az egyetemi úrprogramba	7
Kívülről-belülről: híreink az Innovációs Központból	8
Fókuszban az egészség	10

ZOOM

Újra itt van, újra itt van.....	12
Fedezd fel Debrecen utcáit!.....	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Petneki-Szabylár Vilmos fordítása: iLe: Vienen a Verme, Eljönnek megnézni	18
---	----

NÉZŐPONT

Modern családformák keresztmetszetében: nevelőszülős mozaikcsaládok	19
Kihívások a szociálpolitika és a szociológia számára a XXI. században	19
Nyílt levél egy jövőbeli (DE)Színház-rajongóhoz.....	21
Járványsessions	22

DE-FICIT

Political Economy of Trust in Post-Socialist European Countries: The Case of EU Post-Socialist Member States.....	24
--	----

SPORT

Csak a DEAC!	27
A kupaezüst után negyedik helyen zárták a bajnokságot.....	28

CUCU

.....	30
-------	----

Vár már a nyár?

Serkentett Áron már a közeledő nyárra tartalékolta energiáit. Nagy sétákat tett a Nagyerdő árnyas sétányain, posztákat és csengettyűs dörmkéket figyelt meg katonai távcsővel, és ölelkező szerelmespárokat ugrasztott szét eldugott tisztásokon. Hétfőnként tornával kezdte a napot, majd bevásárolt a szomszédban lakó Kartikus néninek, aki már nehezen járt, főleg a hét elején. Kedden előadásokat tartott a tócskerti nyugdíjas klubban Kortárs költők a partikuláris összehasonlító stilsztika fényében címmel. Szerdán csak feketekávé és zsömlét evett a helyi bisztróban, majd egy szál gitárral kiállva a főtérre, pénzt gyűjtött tervezett nyári vakációjára. Csütörtökön sem mondott csütörtököt, hanem elment úszni, aztán önkéntesként besegített az egyik általános iskola könyvtárában. Pénteken a Robinson Crusoe Társaság ülésein elnökölt, nagy buzgalommal vizsgálta annak lehetőségét, milyen lehet egyedül élni egy lakatlan szigeten. Szombaton tyúkhúsleves ebédelt az anyukájánál, este moziba vitte a barátnőjét, vasárnap reggel pedig későszülni kezdett a következő hétre. Áron izgalmasnak találta saját életét, még egy dalt is írt, amit gyakran és nagy kedvvel adott elő: „Áron, Áron, bármi áron/Vajon mi vár rád a nyáron?”

Stiglitz Etelka

**Az Egyetemi Élet következő lapszáma
2021. szeptember közepén fog megjelenni.**

**Addig is minden kedves olvasónknak
sikeres és eredményes vizsgaidőszakot, kellemes és pihentető
nyarat kíván szerkesztőségünk összes munkatársa!**

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyerdő körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemilet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-élet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Elismert pedagógusaink

Elismeréseket vehettek át az egyetem, valamint gyakorló- és a partnerintézményeinek oktatói pedagógusnap alkalmából az Aulában június 3-án. A Klebelsberg Kunó-díjat ebben az évben a DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája pszichológusai, Kissné Kálmán Marianna és Kun Hajnalka vehették át. A DE Tanárképzésért-díjat az intézmény 2014-ben alapította. A Szenátus a díjat idén Maticsák Sándor egyetemi tanárnak adományozta. Debreceni Egyetemért Emlékérem kitüntetésben részesült Futóné Monori Edit intézményvezető és vezetőtanár. A Jausz Béla-díjat idén Dér Balázné Dobi Inci, Nagyné Bíró Edit, Sápiné Bényei Rita és Szegediné Nagy Judit vehette át. Kedves Fanni 6. éves angol-történelem tanárszakos hallgatót a Hallgatói Önkormányzat Elnökségének Elismerő Oklevelével díjazta. Az ünnepség keretében

vehette át vezetői megbízását a DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája intézményvezetője, Denichné Hajdu Mónika Tímea, a DE Gyakorló Óvodája

intézményvezetője, Balogh Beáta és intézményvezető-helyettese, Kovácsné Fazekas Mónika és a Debreceni Egyetem Óvodája intézményvezetője, Nagy Angéla.

Kiválóság

Újabb díjjal, ezúttal a Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület, az EFQM Magyar Nemzeti Partnerszervezete „Elismerés a Kiválóságért” díj bronz fokozatával ismerték el a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár munkáját. A DEENK fontos feladatának tartja valamennyi szolgáltatása terén a magas szintű szakmai színvonalat. Ennek érdekében már több mint két évtizede, az egyetemi integrációt követő könyvtári egységek összeolvadása óta alkalmazzák az intézményben a könyvtári minőségirányítás rendszerét.

Az eredményes munkát igazolja a könyvtár számtalan elismerése, köztük a Minősített Könyvtár cím (2011), a Könyvtári Minőségi Díj (2017) és a Minősített Könyvtár cím (2018), amely mellé idén az „Elismerés a Kiválóságért” díj bronz fokozatát is elnyerte.

Kitüntetések

Kiváló dolgozó kitüntetéseket és rektori elismerő okleveleket adott át a Debreceni Egyetem munkatársainak június 2-án Pintér Ákos általános rektorhelyettes. A több éve kimagasló teljesítményt nyújtók a Kiváló Dolgozó, a feladataikat kiemelkedő hozzáállással, szorgalommal végző, és a közéletében aktív tevékenységet végző oktatók, kutatók, dolgozók pedig a DE Rectora Elismerő Oklevelet vehették át.

A díjakat március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából adta az intézmény vezetése, a járványhelyzet miatt azonban csak most rendezhették meg az ünnepséget. A Díszudvaron vette át miniszteri elismerését Csécsy György, az ÁJK professzora is. A DE idén 102 kutató, oktató, dolgozó munkáját ismerte el.

A nemzet aranya

Megjelent Nagy János Kukorica, a nemzet aranya című könyve. A Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar egyetemi tanárának kötete több mint 40 év kutatásait öleli fel. A precíziós kukoricatermesztést bemutató kötet hiánypótló, nemzetközi viszonylatban is egyedülálló. – A DE különlegessége

rámutatott a nagyvállalatok, a tudomány és a fejlesztési irányvonalak összekapcsolódásának előnyeire. Bács Zoltán kancellár az agrártudomány hagyományairól szólva kiemelte, hogy immár

a multidiszciplináris együttműködések rendszerszintű használata, amely Nagy János nevéhez fűződik – mondta köszöntőjében Szilvassy Zoltán rektor az ünnepélyes bemutatón. A rektor felidézte, hogy Nagy János kutatásai és a KITE Zrt. együttműködése

153 éve a DE egyik legalapvetőbb tudományterülete. A kötet társszerzői: Babinszky László, Bai Attila, Dudits Dénes, Gombos Béla, Harsányi Endre, Kátai János, Kovács Béla, Marton L. Csaba, Nagy Orsolya, Nagy Zoltán, Nyéki Anikó, Pepó Péter, Radócz László, Ragán Péter, Rátonyi Tamás és Széles Adrienn.

Emléktábla

Dombormű őrzi Záborszky Zoltán, a Debreceni Egyetem tavaly elhunyt professor emeritusának emlékét az ÁOK Traumatológiai és Kézsebészeti Tanszékén. Az emléktáblát az özvegy jelenlétében avatták fel május végén a Kenézy Gyula Campuson. Záborszky Zoltán, a Traumatológiai Tanszék volt vezetője tavaly, 93 évesen hunyt el. – A professzort türelem, józanság, alázat, pozitív hozzáállás jellemezte. Minden munkatársára, tanítványára odafigyelt, tanácsot adott, ha elakadtunk. Azt remélem, hogy a kollégák, akik majd erre járnak, megérik, hogy a szellemisége velünk van – mondta el Turchányi Béla egyetemi docens, a tanszék jelenlegi vezetője.

A vegyészképzésért

Korszerű tudásanyagra épülő vegyésztechnikus-képzés közös kialakításáról és fenntartásáról állapodott meg a Debreceni Egyetem és a Debreceni Szakképzési Centrum. A stratégiai együttműködést május végén írták alá a két intézmény vezetői. – A DE mindig is büszke volt rá, hogy rendszerben gondolkodik. Foglalkozunk a középiskolásokkal, hiszen ők jelentik az utánpótlást az egyetem számára, és foglalkozunk a térség gazdasági szereplőinek humánerőforrás-igényeivel, így a vegyésztechnikusok képzésével is – hangsúlyozta Pintér Ákos rektorhelyettes. A megállapodás kiterít a vállalati partnerek bevonására, a közös pályaaorientációs tevékenységre, valamint verseny- és diákolimpiai felkészítő, szakkörök, laborgyakorlatok megtartására.

Rangsorok

Az 591–600. helyen szerepel a Debreceni Egyetem a neves angol rangsorkészítő Quacquarelli Symonds, QS World University Rankings 2022 listáján, ezzel a DE a rangsorolt intézmények legjobb 46 százalékában van. Továbbra is őrzi második helyét a magyarországi egyetemek között. Fizikából a 301–400., míg ökológiából a 401–500. helyen debütált a DE a távol-keleti Shanghai Ranking legfrissebb tudományterületi listáin. Fizikából a nemzetközi együttműködések és a kutatás minősége, míg ökológiából a kutatási eredmények és a kutatások hatása indikátorokban érte el a legjobb eredményt a DE.

Új doktorok a Debreceni Egyetemen

Hosszú idő után újra doktoravatót rendezhetett a Debreceni Egyetem. A június 5-i eseményen délelőtt a PhD-, délután pedig a habilitációs okleveleket, valamint professor emeritus címeket és kitüntetések adott át az intézmény vezetése.

Az egyetemi ünnepségen megszokott fánfár hangjaira vonultak be szombaton délelőtt a Debreceni Egyetem doktori tanácsának tagjai a Főépület Díszudvarára, a doktoravatató színhelyére. A program a járványügyi helyzet miatt zártkörű volt, a nyilvánosságot az egyetem online biztosította.

– Hosszú idő telt el, hogy ilyen ünnepségen összegyűlhettünk, és az, hogy most sem a hagyományos módon rendezhetjük a doktoravatást, mutatja, hogy az elmúlt időszak megpróbáltatásai mind a mai napig hatással vannak ránk – mondta köszöntőjében Csernoch László, a DE tudományos rektorhelyettese. Az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács elnöke beszédében kiemelte: talán soha nem volt olyan nagy felelőssége a tudós társadalomnak a közszemlélet formálásában, mint az elmúlt másfél esztendőben, és az előttünk álló időszakban lesz.

– Fontos, hogy a társadalom bizalommal tekintsen tudósaira, s hogy az általuk mondottakat komolyan vegye. Ezt a bizalmat ki kell érdemelni. Ezt nem lehet másként elérni, mint példamutató magatartással, valamint a tudományos információk hiteles, a tények lehető legpontosabb, de mindvégig közérthető módon történő kommunikációjával – hangsúlyozta Csernoch László.

A doktori (PhD) fokozat megszerzéséhez előírt követelményeknek 89 jelölt – 71 summa cum laude, 18 cum laude minősítéssel – tett eleget.

„Fogadom, hogy a Debreceni Egyetem doktoraikhoz méltó magatartást tanúsítok. Legjobb tudásom szerint munkálkodom az egyetem hírnevének öregbítésén. A tudományos etika tiszteletben tartásával szolgálom a tudományos haladást, az egyetemes emberi kultúrát és a nemzeti értékek megőrzését” – hangzott a fogadalom.

A doktorjelöltek tudományterületenként (agrár-, bölcsész-, orvos- és egészség-, társadalom- valamint természettudományok) vehették át oklevelüket.

A program délután oklevélátadó ünnepséggel folytatódott a Díszudvaron.

Csernoch László rektorhelyettes – utalva a 100 évvel ezelőtti történetekre – Pokoly József rektor 1921. június 5-én, az intézmény névavató ünnepélyén elhangzott beszédéből idézett: „A Tisza István Tudományegyetem név tehát nekünk cél és útmutató; a nemzet életéért jövő dicsőségéért magunkra vállalt teher s ennek hordozására képessé tevő erő; sarkantyú mely szüntelen futásra ösztönöz.” Majd hozzátette: „nem tudhatjuk, hogy mik lesznek a messze jövőben a nemzetet jellemző vonások. De ahhoz semmi kétség nem férhet, hogy a természeti egyúttal emberi viszonyok csak bizonyos megvont határok között engednek meg olyan közösséget, amelyen belül az egyén jelleme fejlődhetik.”

A beszédet követően 31-en – az agrártudományok területén 2, a bölcsészettudományok területén 2, a műszaki tudományok területén 2, az orvos- és egészségtudományok területén 6, a társadalomtudományok területén 19 – vehették át habilitált doktori címüket elismerő oklevelüket.

A Debreceni Egyetem Szenátusa hét nyugalmazott tanárának professor emeritus címet adományozott, amellyel az intézmény legkiválóbb professzorainak teljesítményét, az egyetem érdekében kifejtett munkáját ismeri el, egyúttal jogokat és feltételeket biztosít további tevékenységükhöz.

Professor emeritus címet vehettek át Berde Csaba, Borbély Attila, Csapó János, Dezső Balázs, Kövics György, Nagy Géza (képünkön) és Nagy János.

A Debreceni Egyetem Szenátusa 2008 tavaszán alapította a Debreceni Egyetem Publikációs Díja kitüntetését. A díj az egyetem azon oktatója vagy kutatója részére adományozható, aki az egyetemen folyó

kutatómunka eredményét rangos szakmai publikációban jelentette meg, és publikációját az egyetemi adatbázisban hozzáférhetővé tette. Évente öt díj adományozható; egy-egy az egyetem kiemelt kutatási területein.

A kitüntetést az ünnepi eseményen öten vehették át:

A molekulatudomány területén Tircsó Gyula egyetemi docens, a Journal of the American Chemical Society folyóiratban megjelent munkájáért.

A fizika, számítás- és anyagtudomány területén Péli Zoltán posztdoktor, a Physical Review D folyóiratban megjelent munkájáért.

A molekuláris medicina területén Sikura Katalin Éva tudományos segédmunkatárs, a British Journal of Pharmacology folyóiratban megjelent munkájáért.

Az egészség- és környezettudományok területén Magura Tibor egyetemi tanár, a Global Ecology and Biogeography folyóiratban megjelent munkájáért.

A humán tudományok területén Kalmár György egyetemi docens, a Palgrave Macmillan kiadónál megjelent kötetéért.

Forrás: DE Sajtóiroda, hirek.unideb.hu – BZs

Bepillantás az egyetemi űrprogramba

A Debreceni Egyetemre látogatott május végén Farkas Bertalan. Az első magyar űrhajós 41 évvel ezelőtt, 1980. május 26-án indult Bajkonurból a Szojuz- 36 fedélzetén. A Mezőgazdaság-, Élelmiszer tudományi és Környezetgazdálkodási Kar vendégeként ismerkedett az egyetemen folyó űrkutatási programmal.

Az első és eddig egyetlen magyar űrhajós 8 nap 20 óra és 45 perces útja alatt több kísérletet is végzett az űrhajó fedélzetén. Az akkori utazás után a Debreceni Egyetemen is számos tudományos vizsgálat vette kezdetét az űrhajósoktól begyűjtött minták alapján – idézte fel Farkas Bertalan.

– A 21. század az űrkutatás évszázada lesz. Hazánk, bár kis ország, de hatalmas szellemi potenciállal rendelkezik. Erről a gyorsvonatról nem illik lemaradni, mert utána nem lesz mód a felszállásra. Az egyetemen zajló kutatások a jövőbe mutatnak, a következő magyar űrhajós nem turistaként fog utazni, hanem komoly tudományos programmal indul a küldetésére – mondta el Farkas Bertalan. Véleménye szerint 2025 és 2030 között Magyarország újra asztronautát küldhet az űrbe.

– Ebben az évszázadban az emberiség az űr felé terjeszkedik, ezért az űrkutatás a következő években meghatározó területe kell hogy legyen a DE tudományos portfóliójának – vélte Csernoch László tudományos rektorhelyettes, a DE SPACE program vezetője.

Kifejtette: a program keretében az űrben történő hosszú távú tartózkodás feltételeinek kialakításán dolgoznak, melynek része a műszaki problémák megoldása mellett az űrtáplálkozás, az űrelét és az űrorvostan. Farkas Bertalan segítségével a Debreceni Egyetem szakemberei más országok kutatóival együtt új kutatási

irányokat tudnak meghatározni és programokat valósíthatnak meg a jövőben – fejtette ki Csernoch László a DE-SPACE program vezetője.

Stündl László, a Debreceni Egyetem a Mezőgazdaság-, Élelmiszer tudományi és Környezetgazdálkodási Kar (DE MÉK) dékánja arról beszélt, hogy a MÉK aktív részese kíván lenni a magyar űrprogramnak.

– A kar olyan zárt rendszer kiépítésén dolgozik, amelyben az élelmiszer alapanyag, annak feldolgozása és a keletkező hulladék, továbbá melléktermék visszaforgatása révén megvalósul a recirkulációs ökoszisztéma. Sok területen zajlanak ilyen kutatások, egyebek mellett az élelmiszerek 3D-s nyomtatásán dolgozunk. A program középpontjában az Európában és hazánkban is egyedülálló Biodome Kísérleti Üvegház áll – ismertette Stündl László az Űrtáplálkozási tématerület szakmai koordinátora.

Farkas Bertalan látogatása során megtekintette a Biodome-ban zajló egyetemi kutatásokat, és azok eredményeit. A Biodome feladata növényi nyersanyag előállítása a sejtől egészen a végtermékig, melléktermék valamint hulladék nélkül, környezetkímélő módon.

– A speciális üvegházban egyebek mellett „űrpaprikát” termesztünk, a legkorszerűbb technológia segítségével, a molekuláris biológia, illetve a hagyományos nemesítések révén. A cél olyan modell kialakítása, amely biológiai, illetve technikai szempontból is alkalmazható az űrutazások alkalmával. A kutatásunk jelentőségét az adja, hogy az elért eredmények azonnal átültethetők a termesztési gyakorlatba – hangsúlyozta Fári Miklós, a DE MÉK Zárt rendszerű növénytermesztés kutatócsoport vezetője.

Forrás DE Sajtóiroda, hitek.unideb.hu – ÉE

Kívülről-belülről: híreink az Innovációs Központról

Közel egy éve, június 9-én tették le a Vezér utcán épülő pilot oltóanyaggyár és az Innovációs Központ alapkövét. Az oltóanyaggyár helyén egyelőre még zöldell a fű, az Innovációs Központ azonban már stabil lábakon áll: elkészült a fogadósínt, a földszinten, illetve a második emeleten még további munkálatok vannak hátra, ami után birtokba is vehetik az egyetemi cégek bérelt épületrészeit. Az átadást bár szeptemberre tervezik, mi már be is jártuk, kellemes körutat tettünk az épületen belül és kívül.

Az IT Services szomszédságában még javában zajlik a munka: munkagépek végzik az utolsó simításokat az Innovációs Központ külső falain, elkezdődött a parkosítás, és a lépcsők is elkészülnek hamarosan. A parkolót már birtokba vette néhány autó, áll a sorompó, a központ bal oldalán magasodó dombon frissen ültetett borostyánok, díszfűvek kapaszkodnak. Mindez a Debreceni Egyetem Tudományos, Technológiai és Innovációs Park fejlesztéseinek a kezdete, a területen hamarosan az oltóanyaggyár is megépülhet, illetve egy járműtechnikai labort is terveznek.

Az Innovációs Központ fogadósíntje már készen áll. A betérők egy előcsarnokba érkeznek, onnan a társalgó/étkezőhöz juthatnak el. Munkavégzés és konstruktivitás céljára, ugyanezen a szinten egy kb. negyven számítógépes blokkból álló, nyugodt, csendes és világos termet találnak, ahová bárki bármikor beülhet akár dolgozni, akár tanulni. Ez az épület nemcsak dolgozók számára lett kialakítva, hanem egyetemi hallgatókra is számítanak, hiszen a második emeleten lehetőség lesz konzultációkra, tárgyalásokra, vagy akár kiscsoportos oktatásra is. Az Innovációs Központ komplexitása egyrészt ebben is rejlik, hiszen az egyetemi tudásra épülő, a kutatást és ipari igényeket egyaránt kiszolgáló központ létrehozása volt a cél.

A földszinten és a második emeleten még szükség van a betelepülni kívánó cégek igényeinek megfelelő kialakításra, ez annak

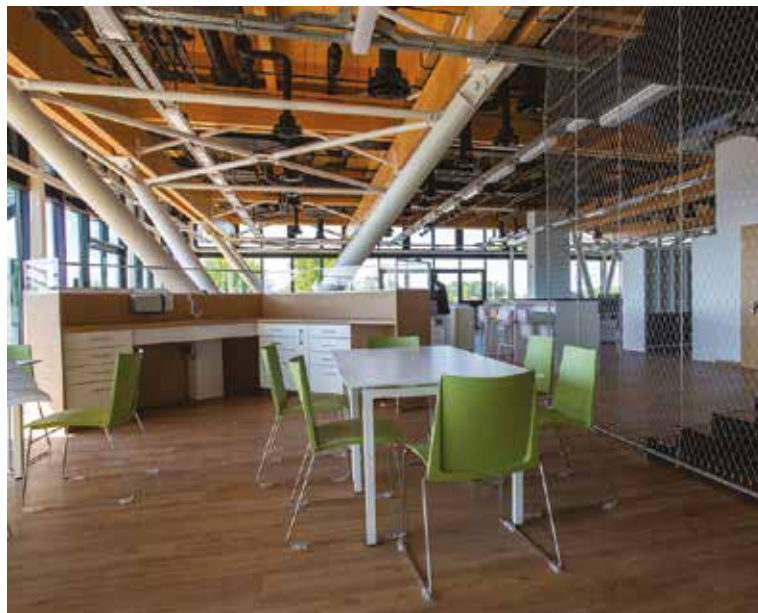
köszönhető, hogy ez a két szint a leginkább mobilis. Egyelőre szintenként egy légtérűek, ugyanis a leendő bérlők határozzák majd meg, kinek mekkora részre, milyen adottságokra van szüksége. Ezeket az épületrészeket elsősorban egyetemi cégek veszik majd birtokba, így szintén egy fontos helyszíne lesz ez az épület a Debreceni Egyetemnek. A földszinten gyakorlóbázisokat alakítanak ki, de ugyanúgy alkalmasak kutatási és gyártási helyiségek kialakítására is. A földszint szintén tagolatlan jelenleg, és hasonló megoldással lesz „feldarabolva”, mint a második emelet.

A folyamatosan bővülő központ egyre fontosabb helyszíne lesz Debrecennek, a tervezők számítanak is a sok látogatóra, és odafigyeltek arra is, hogy bármilyen közlekedési eszköznek helye legyen az épület körül. A rekreációs dombban kialakítottak egy fedett kerékpártárolót, az épület mozgáskorlátozottak számára is könnyen megközelíthető, mindemellett egy nagy parkolót is kialakítottak az odaérkezőknek.

Már most látszik, hogy ez az épület nagyon vonzó lesz mind a hallgatók, mind a dolgozók számára. A természetesség az egyik legfontosabb alapérv, amint belépünk az épületbe: a függőnyfal által jelentősebben megnő a térérzetünk, télen-nyáron világos terekben dolgozhatunk, tanulhatunk, a bentről kifutó fa tartószerkezet és az üveghomlokzat szintén a természetességet sugallja, ráadásul aki az első hónapokban látogatja meg az épületet, biztosan érezheti még a faszervezet illatát.

Ez az élmény köszön vissza az erkélyen és a teraszon, illetve az épületet körülölelő parkban. Mivel a Debreceni Egyetem Tudományos, Technológiai és Innovációs Parkjának ez még csak az első épülete, a szomszédságban egyelőre üres telkek állnak, fűvel vagy épp napraforgóval bevetve, amely ebben az évben még talán beérik, de jövőre már ennek a helyén is újabbnál újabb épületek költöznek a Vezér utcába, többek között az oltóanyaggyárat is erre a területre tervezik. Érdeemes tehát szem előtt tartani nem csak az Innovációs Központot, hanem a teljes parkot, hiszen sok egyetemi céget találhatunk meg itt a jövőben, és elképzelhető, hogy hallgatóként visszatérő vendégek lehetünk a Vezér utcán.

Papp Gréta, fotó: Löki Viktor

Fókuszban az egészség

Disszeminációs szakmai zárókonferencián mutatták be a Nemzeti Diák-, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség, valamint a DEAC konzorciumában létrehozott „Több, mint egy klub” program eredményeit június 2-án a Nagy-erdei Stadionban.

A három éven át tartó program célja az volt, hogy a hazai sport-egyesületek portfóliójában az utánpótlás- és versenysport mellett hangsúlyosabban jelenjen meg az egészségvédő testmozgás, így a klubok esetében az egészségorientáltság, a lakosság egészségfejlesztése is kiemelkedő szerepet kaphasson. A projektben a Debreceni Egyetem sportklubja, a DEAC példamutató munkát végzett, hiszen elsőként itt próbálták ki és vezették be ezt a modellt.

A projektzáró rendezvényen Bács Zoltán, a DE kancellárja bemutatta a szövetséggel közösen elvégzett munka eredményeit, valamint ismertette az intézmény egészséges életmódot, egészségmegőrzést támogató sportökoszisztémáját.

– Egy olyan egyetemről és klubról van szó, ahol az alapfeltételek rendelkezésre állnak, mindezt az elmúlt 16 évben teremtettük meg. Igaz, hogy a DEAC egy 102 éves klub, de a rendszerváltozást követően Debrecenben is háttérbe szorult az egyetemi sport, 2005-ben kezdtünk el vele programszerűen, stratégiai szempontból foglalkozni, és jutottunk el a mai állapotig. A klub 24 szakosztállyal, közel háromezer igazolt sportolóval, hét elsőosztályú szakosztállyal működik, idén már három élvonalbeli kupát is megnyert, a motorsport révén pedig a közelmúltban új szakosztállyal bővült. A fejlődés azonban még korántsem ért véget – hangsúlyozta a kancellár.

Kiemelte, hogy a negyvenháromezer egyetemi polgár, bár sokféle tevékenységet folytat, szorosan kötődik az intézményhez, így erre a filozófiára alapoztak a klubépítés során. Mint elmondta: a legfőbb cél az, hogy a Debreceni Egyetem, a város és a DEAC népszerűsítésével fejlődhessen a közösség ereje, a társadalmi felelősségvállalás.

– Az egyetemi közösség, a város és a régió bizalmának elnyerésére törekszünk annak érdekében, hogy széles tömegbázis jöhessen létre, amire a versenysporton kívül is nagy szükség van az egészséges életmód, a szabadidősport, az egészségtudatosságra való nevelés területén egyaránt. Hatalmas közösségteremtő erővel rendelkezünk, az ország egyik legnagyobb egyeteme vagyunk, és több klubbal is jó viszonyt ápolunk. Folyamatosan épülő brandet tudhatunk magunkénak, és nagyon forgalmas sportközpontokat

működtetünk a Dóczy utcán, illetve a Böszörményi úton – mondta az egyetemi vezető.

A sportökoszisztémával kapcsolatban Bács Zoltán megjegyezte: jelentős együttműködési hálót sikerült kiépíteni köszönhetően annak, hogy a DEAC és a DVSC partneri viszonyban van egymással, az egyetem tulajdonosként jelenik meg a helyi Labdarúgó Akadémiában, emellett pedig a Debreceni Sportcentrum, illetve a város és az egyetem által alapított Magyar Sport és Életmódfejlesztő Klaszter Kft. – mely tagja az Európai Sport Klaszterek Szövetségének – szintén meghatározó szereplője az életmódfejlesztést szolgáló együttműködésnek.

A kancellár elmondta, hogy a Nagyerdei Stadionban mint rekreációs plázában kap majd helyet néhány hónapon belül az egyetemi E-sport Központ, de már évek óta itt működik a Sportdiagnosztikai Életmód és Terápiás Központ (SET), a DE fitnessz központja, az UniFit, mindemellett pedig tizenhat asztalos pingpongtermet is kialakított az egyetem.

Bács Zoltán megjegyezte: a SET révén olyan komplex diagnosztikai háttérrel sikerült megteremteni az egyetemi-klinikai tudásbázis felhasználásával, ami mind a sportolók állapotfelmérésében, mind pedig a lakosság egészségfejlesztésében meghatározó.

A kancellár kifejtette, hogy az egyetem nagy hangsúlyt fordít más sportinfrastrukturális fejlesztésekre is: nemrég négy keménypályás teniszcsarnokot adtak át, de emellett a versenysport, az egyetemi szabadidősport, az életmódfejlesztés érdekében több beruházás is folyamatban van a Böszörményi úti Campus területén. Kiemelte az Életmódfejlesztési Klubot, mely több ezer taggal működik, és fontos szerepe van abban, hogy közelebb hozza az egyetemi közösséget a sporthoz, az egészséges életmódhoz.

A kancellár hangsúlyozta, hogy a DEAC szerves része a város és a régió életének, a szövetséggel végrehajtott projekt tapasztalatait pedig a tervek szerint beépítik majd a további sporttal kapcsolatos fejlesztésekbe.

A konferencia résztvevői előadásokat hallhattak a sportklubokra jellemző egészségszemléletről, a társadalmi innováció jelentőségéről és annak szerepéről a DEAC-ban. Ez utóbbról Lenténé Puskás Andrea, a klub ügyvezetője, a projekt szakmai menedzsere beszélt. Emellett arról is szó esett, hogy milyen új célcsoportokra kell koncentrálnia egy sportegyesületnek és milyen sportágak, sportágváltozatok szolgálhatják az egészség védelmét.

Forrás: DE Sajtóiroda, hirek.unideb.hu – BZ

2021. JÚLIUS 21-25.
DEBRECEN-NAGYERDŐ

CAMPUS FESTIVÁL

07.21. SZERDA

BAGOSSY BROTHERS COMPANY | HORVÁTH TAMÁS
SZABÓ BALÁZS BANDÁJA | PÉTERFY BORI & LOVE BAND
DEPRESSZIÓ | ROAD | ALVIN ÉS A MÓKUSOK | KISTEHÉN
PARNO GRASZT | BÉLGA | KRÚBI | METZKER VIKTÓRIA
BÁRÁNY ATTILA | CSAKNEKEDKISLÁNY | KONYHA
PANNONIA ALLSTARS SKA ORCHESTRA | LADÁNYBENE 27
DÉ:NASH | LIL FRACK | AKC MISI | KAPITÁNY MÁTÉ
RESS | NASHIMOV | DOWN FOR WHATEVER | TORTUGA
KORI | SKAFUNDERZ | SORBONNE SEXUAL | SKYFANATIC
BLUES FROM HELL | PG CSOPORT FEAT. SZALONNA | ANDROID
PRIVÁT AFFÉR | NEONHAL | HEAVY BRAINS | KERTEKALATT
KONTRASZT | FACE X BRO | STEREO PALMA | ROSTÁS SZABICA | UFO

07.22. CSÜTÖRTÖK

TANKCSAPDA | HALOTT PÉNZ | 30Y | LEANDER KILLS
INTIM TORNA ILLEGÁL | PADDY AND THE RATS | SUBSCRIBE
BSW | BRAINS | YAMINA | JACKWELL & SZECSEI
NIGEL STATELY | GANXSTA ZOLEE ÉS A KARTEL
IVAN AND THE PARAZOL | PÁL UTCAI FIÚK | DENIZ
BLAHALOUISIANA | ESSEMM | DJ. BUDAI
CARSON COMA | AUREVOIR | EURÓPA KIADÓ | HANOI
ARON ANDRAS „APEY” & THE BLACK CIRCLE ORCHESTRA
PLATON KARATAEV | ANALOG BALATON | ZION REFRESH
BORDÓ SÁRKÁNY | MUDFIELD | PIT OF SARON | SATELLES
LED | BETTERTHANEVER | KYTARO | GATE69 | MÁRCIUS

07.23. PÉNTEK

MAJKA & CURTIS | KOWALSKY MEG A VEGA
PUNNANY MASSIF | FOLLOW THE FLOW | MARGARET ISLAND
IRIE MAFFIA | PÁPAI JÓCI | AK26 | T.DANNY | PIXA | ANDRO | HŐSÖK
SUPERNEM | ELEFÁNT | LÓCI JÁTSZIK | MAGASHEGYI UNDERGROUND
ERIK SUMO BAND | ESTI KORNÉL | RICSÁRDGÍR | MYSTERY GANG
A NYUGHATATLAN | HANGÁCSI MÁRTON | VÁRKONYI CSIBÉSZEK
DANIELFY GERGŐ ÉS AZ UTAZÓK | BONGOR | BAD HABIT | ÁRNYÉKNYÚL
LOS ORANGUTANES | TEDDY QUEEN | WOODSTOCK BARBIE
ZAJNAL | WYRFARKAS | ATOM | PERISCOPE | ANIMAL CANNIBALS
DÉVÉNYI TIBOR | NÓTÁR MARY | PETER MAKTO | DJ. PÉGE

07.24. SZOMBAT

ÁKOS | RÚZSA MAGDOLNA | VAD FRUTTIK
WELLHELLO | BYE ALEX ÉS A SLEPP | NECC PARTY
BOHEMIAN BETYARS | DZSÚDLÓ | HIPERKARMA
ANNA AND THE BARBIES | FISH! | CLOUD 9+ | FATAL ERROR
RANDOM TRIP | ZAGAR | COLORSTAR | GALAXISOK
TESCO DISCO | MIDDLEMIST RED | AZAHRIAH | DEVA LIVE BAND
OHNOY | SAYA NOÉ | THE ANAHIT | MORDÁI | ANTILOPE KID | KRISTOAF
RIPPOFF RASKOLNIKOV BAND | QUIET KID & THE SPEAKERS | GIDNIM'RÉM
THE CRAMS | SÁSA LELE | KORDA GYÖRGY & BALÁZS KIÁRI
DJ. NÉMETI | STEADY PLUTO | KIS GRÓFO | DJ. JUHÁSZ LÁCI

ÉLD MEG A PILLANATOT!

A PROGRAMVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

CAMPUSFESTIVAL.HU

CAMPUSFESTIVAL

CAMPUSFESTIVAL

A tavalyi első hullám elsöpörte minden debreceni kedvenc nyári programját, a Campus Fesztivált. Idén a szervezők a legeslegutolsó percig vártak, figyelve a híreket, intézkedéseket, s végül a járványgörbe kedvező alakulását látva, az aktuális rendelkezésekkel összhangban bejelentették, a 2021-es rendezvénykavalkád nem marad el. Külföldi előadók nélkül, de szinte a teljes magyar él- és másodvonal szereplőivel találkozhatunk július 21. és 25. között a Nagyerdő árnyas fái alatt.

Újra itt van, újra itt van...

Mielőtt belevágnánk, el kell mondanom Sterczel Ármin történetét. Ismerik a nevet, ugye? Aki nem, annak nem hiszek. Ármin illusztris tagja a „Minden Campus Fesztiválon Részt Vettem, sőt már a Vekeri-tó Fesztéken is Feszt ott voltam” klubnak. A fiatalember egyedül él, egyetemistaként tevékenykedik a hétköznapiakban, s igencsak megsínylette a tavaly tavaszi karanténidőszakot. Gondolják el, egész nap egyedül ült az albérletében, s miközben a nagyvilágból özönlő, meglehetősen kétségbeejtő híreket böngészte, hallgatta, nézte, egyre jobban begubózott. Szüleivel beszélt néha, miközben persze féltette is őket, s aztán nem bírta tovább, indított egy saját műsort az egyik legnépszerűbb videómegosztó csatornán.

Sterczel Ármin egycsapásra ismert arccá lépett elő, egy hónap alatt több ezer feliratkozóval, akik a kezdeti öröme után egyre kellemetlenebbé váltak számára. Lassan már a mellékhelyiségbe sem mehetett ki anélkül, hogy valaki kíváncsi ne legyen arra, mit és hogyan csinált ott. Ha hetente egyszer lement a boltba, a maszk mögött tízből kilencen felismerték, és szelfizni akartak vele. Természetesen szigorúan

betartva a másfél méteres távolságot. Árminnak két hónap után elege lett az egészségből, megnövesztette szakállát, haját arcába fésülte, és nagyobb, jobban takaró maszkot is vásárolt, nehogy rájöjjenek, ki ő.

Az első hullám elvonultával reménykedni kezdett, hogy hamarosan már a Campus Fesztiválon tombolhat. Van, akinek az év vége és az év eleje a bulik bulija, Ármin éveinek fő, kiemelkedő eseménye mindig ez a nyár közepi fesztivál volt. Ez volt életének sava-borsa, ez adott neki erőt, hogy felülemelkedjen a hétköznapi apró-cseprő bosszúságain, hogy tűrje balsorsa (?) minden nyűgét, s nyilait. Ennek fényében érthető, hogy amikor megtudta, nem lesz fesztivál, hirtelen támadt ötlettől vezérelve elbujdosott, na jó, ez lehet, hogy túlzás, mindenesetre elköltözött szülei zalaszügyi hétvégi házába. Alaposan bevásárolt, vett két zsák krumplit, hagymát, olajat és csak hetente, nagypiaci alkalmából mozdult ki, némi tojás, vaj, túró vételezése céljából.

Magányában két társa akadt, Marci, a macska és húsz éve a falon lógó gitárja. Ráért, elkezdett hát dalokat írni, egész nap, időnként még éjszaka is alkotott, hátát a hűvös falnak vetve, bort kortyolgatva, miközben Marci vidáman dorombolva pocolt mellette. Ármin rájött, hogy egész jó számokat hozott össze. Egészen pontosan Pendereczki bácsi – aki a hatvanas években a Morc Porcogó nevű helyi beatzenekar dobosa volt – hallotta meg egy nap a ház előtt elhaladtában az odabent félénken pengető srác egyik dalát. Megállt, hallgatta egy darabig, majd bekopogott, és – megtartva a másfél méteres távolságot – jelképesen megölelte a fiút, és közölte, ezzel egyszer még nagyon sokra viheti.

Árminba szinte beleégték az idős úr szavai, mi tagadás, jót is tettek sérült egójának, magányban elfáradt lelkének. Nyár lévén, tekintettel a visszahúzó-dó járványra, egyre többször merészkedett ki a házból, és megismerkedett egy csapat, ideiglenesen Zalaszügyön állomásozó pesti egyetemistával.

Kiderült, hogy ők is zenélnek, elkezdtek hát kibontani, hangszerelni a frissen született Sterczel-dalokat, és összehoztak egy folkos, countrys zenekart. Eljött az ősz, közben engedélyezték az ötszáz nézőszám alatti koncerteket, aminek Ármin örült is, meg nem is. Azért nem, mert a számára némi gyógyírt jelentő Campus Eleven programsorozat is elhalasztásra került. Azért viszont igen, mert így szervezhetett Zalaszügyön egy debütáló koncertet újdonsült zenekarának. A tomboló siker joggal részegítette meg az ifjú zenészeket. Nem csak Pendereczki bácsi ugrált az első sorban, Angus Youngként kacsázva és léggitározva mogyorófa botján, hanem a falu apraja-nagyja élte a rövid műsort kétszer is megismétlő dalmokokat.

Mire jött az őszi második hullám, Ármin és társai stúdióba vonultak, hogy rögzítsék életük lemezét. A tíz dalt felvonultató „Gitár, napló, tapló” című album januárban jelent meg a legmenőbb zenemegosztó platformokon. Sokan felkapták fejüket a csilingelő gitárokkal spékelt, mégis valami baljós hangulatot is árasztó számok hallatán. Ármin és társai streameltek egy házi koncertet, biztos, ami biztos, hiszen a második hullám után még magasabbra csapó harmadik miatt esélyük sem volt arra, hogy személyesen találkozzanak újdonsült rajongóikkal. Közösségi oldaluk majd szétrobbant a kommentektől, hirtelen mindenki rájuk volt kíváncsi, és ők boldogan fürödtek volna a sikerben, ha... Sterczel Árminon néhány reményteli hónap után újra kezdtek kiütközni a fásultság és levertség jelei.

A végső szög az volt a banda koporsójában, amikor közölte zenésztársaival, hogy semmi szüksége rájuk, ő az új Bob Dylan, s ezután szétverte amúgy is ütött-kopott gitárját a dobos felszerelésén.

Amikor magához tért a kórházban, nem sok mindenre emlékezett, de ami még fájóbb, pár hét elteltével már rá se emlékezett a nemrég még oly lelkes rajongótábor. Új idolk, bálványok után fordultak, Sterczel Ármin pedig maradt az, aki egy éve is volt: átlagos, bár alapjában véve szorgalmas egyetemista.

Szinte önkívületben töltötte az idei tavaszt. Rossz kedve volt a rossz időtől, utálta, hogy még az utcán is maszkot kell hordani, de az első adandó alkalommal beoltatta magát. Járványügyi berkekben járatos ismerősétől hallotta, hogy feltehetőleg ehhez kötik majd egyes rendezvények látogatását, és nem akart semmit a véletlenre bízni.

Szavakkal leírhatatlan az öröm, amikor hallotta a hírt, miszerint idén nem kell nélkülöznie kedvenc fesztiválját. Azonnal összejövetelt szervezett kedvenc szórakozóhelye teraszán, és boldog bulizással töltött egy hetet. Magához térve aztán böngészni kezdte a programot, tervezgetni kezdte, kiket és mikor hallgat és néz meg az idei Campus Fesztiválon.

Most értünk el cikkünk érdemi részéhez, amikor kivesézhethetjük alaposan, kik is lesznek itt az idén. Hopp... Sajnos nem igazán maradt már erre helyünk, de sebjaj! Aki alaposan, minden részletre kiterjedően figyelemmel követi a fesztivál online felületeit, már biztosan kívülről fújja a fellépők névsorát. Hadd biggyesszem ide Sterczel Ármin lelkesítő felhívásának egy részletét a végén: „Fesztiválkedvelő Polgártársaim! Szívünk örömmel teli, szájunk a fülünkig ér, vidáman rikoltozva vágunk neki minden napnak, hisz tudjuk, újra eljött a mi időnk! Ne habozzatok! Gyertek ti is, szedelőzködjetek, és irány a Campus Fesztivál, mutassuk meg a világnak, hogy kell kulturáltan bulizni! Hajrá!”

Mit is mondhatnánk ezután? Hajrá!

Bendzsarik Zsolt

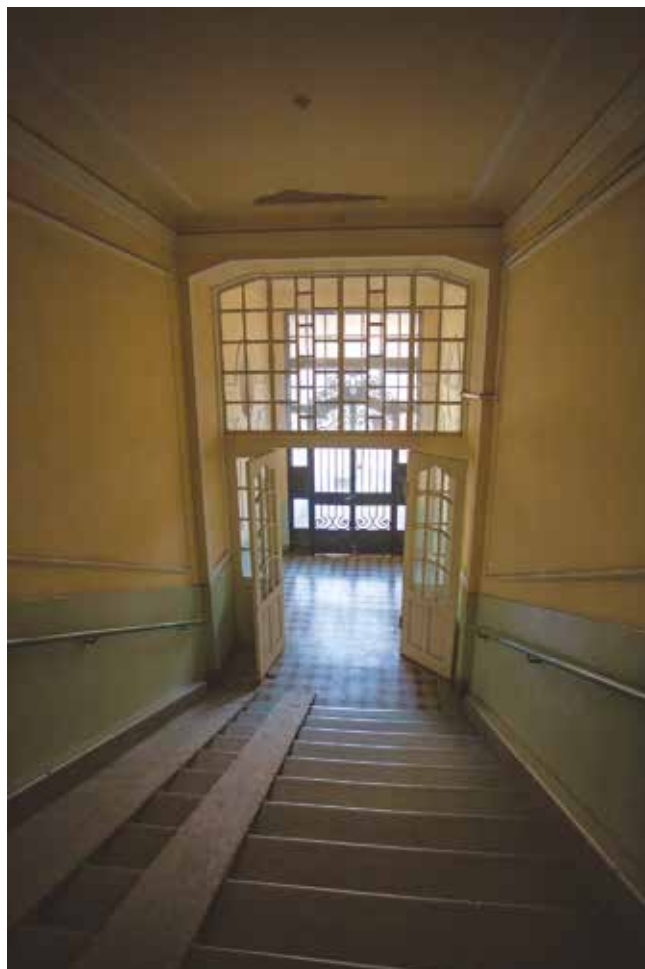
Fedezd fel Debrecen utcáit!

Tarts velünk egy rendhagyó virtuális városnéző túrán Debrecen utcáin, terein az ismert és kevésbé ismert épületek, rejtett kincsek nyomában! Kalauzod egy bölcsészből lett idegenvezető és egy hobbfotós biológus lesz.

Aktuális sétánk a Szent Anna utcára kalauzol benneteket, de nem, ezúttal nem az utca legismertebb épülete, a Szent Anna Székesegyház kerül a fókuszba, hanem egy másik, patinás épület, a közelében. Talán nem én vagyok az egyedüli, aki felfigyelt a Szent Anna és a Batthyány utcák sarkán magasodó gyönyörű, vörös palotára, ami nemcsak impozáns méreteivel, de izgalmas történetével is kiemelkedik a környékbeli épületek közül.

Az épület homlokzatán jól látható építésének dátuma: 1926–1927. Mielőtt azonban megismernénk, hogyan került ide ez a palota, és mit érdemes tudni róla, utazzunk egy kicsit vissza az időbe, mégpedig az 1800-as évek közepére. Mielőtt Debrecenben 1865-ben felépült volna a város első kőszínháza, a mai Csokonai Színház, ideiglenes játszóhelyeken léptek fel a helyi színtársulatok. 1835 és 1861 között az úgynevezett Nánássy-féle házban tartottak színházi előadásokat. Ez a színjátszóhely a mai Szent Anna és Batthyány utcák sarkán állt, pont ott, ahol a sétánk főszereplője található. Itt színészkedett többek között Arany János és Petőfi Sándor 1843–1844-ben. Színészi karrierje se Aranynak, se Petőfinek nem tartott sokáig, utóbbinak azonban egy romantikus kalandja kapcsolódik a helyhez, ami majdnem megváltoztatta a költő magánéletét. 1846-ban az akkor már ünnepest, fiatal költő megjelent itt egy színházi előadáson, amin az akkor 21 éves Prielle Kornélia lépett fel. A fiatal színésznő, miután megtudta, hogy a költő is jelen van, felrúgva az eredeti forgatókönyvet, elénekelt Petőfi „A virágnak megtiltani nem lehet” kezdetű versét. A költő azonnal beleszeretett a bájos színésznőbe, akit feleségül is kért, ám a frigy nem jött össze, mert nem találtak papot, aki összeadta volna őket. Az egykori színjátszó pajtát, ahol ez a romantikus liezon kezdődött, később lebontották,

helyén épült fel 1927-ben a ma is látható bérház, aminek Batthyány utca felőli bejáratánál sokáig emléktábla őrizte a hely színháztörténeti emlékét.

A palota építése annak a nagyszabású építkezési hullámnak volt a része, ami a 20. század elejét jellemezte Debrecenben. A többi

belvárosi palotához hasonlóan ez az épület is azzal a koncepcióval épült, hogy utcafrontján üzlethelységeket, felsőbb szintjein pedig lakásokat adnak bérbe. A lakóház építését nem fogadta mindenki kitörő lelkesedéssel a városban, sokaknak nem tetszett, hogy egy ilyen monumentális épületet emeljenek az egyszerű, cívus házakban bővelkedő óvárosi környezetbe. A két utcára néző, hétszintes épület végül felépült, a kor szellemében hatalmas belső udvarral, körfolyosókkal, kovácsoltvas erkélyekkel és díszes homlokzattal, melyen nemcsak az építés dátuma, de egy Debrecen-címer is helyet kapott.

A palota nem sokkal építése után majdnem odaveszett. A II. világháború során, 1944. június 2-án a szövetségesek körülbelül ezer bombát dobtak le a Nagyállomásra és környéke, súlyos károkat hagyva maguk után. A bombázás során az Erzsébet utcai munkásnegyed, valamint a Szent Anna utca és Piac utca (akkor Ferencz József út) sarkán álló szinte valamennyi épület megsemmisült. Súlyos károkat szenvedett az Ispóty-templom, a mai Petőfi téren álló Deák Ferenc utcai nagyzsinagóga, valamint a Szent Anna és a Batthyány utcák sarkán álló bérház is. A műszaki osztály jelentése szerint körülbelül 280 ház dőlt teljesen romba vagy sérült súlyosan, és 380 vált életveszélyessé. Több mint 1000 fő veszítette életét, 1362 család, 4518 fő vált hajléktalanná. Korabeli fotók tanúskodnak arról, mekkora pusztítást végzett a légítámadás. Fennmaradt olyan fotó is, amin jól látható, hogy a Szent Anna utcai palota és környéke szinte teljes egészében romokban hevert. Szinte csak a szerencsének köszönhető, hogy az utca két ikonikus épülete, a Szent Anna templom és a bérpalota megmenekült, és így tanúi maradtak nemcsak a világháborúnak, de az azt megelőző korszakoknak is.

Erdei Nóra, fotó: Löki Viktor

TERMÉSZETESEN

Maroknyian egy tisztább Debrecenért

Egy kellemes napsütéses délutánon fogtuk hátizsákjainkat, és felkerekedtünk, hogy egy kicsivel hozzájáruljunk környezetünk megszépítéséhez. Sajnos idén a járványhelyzet következtében

bizottságunk nem tudta megvalósítani eredeti formájában a Nagytakarítás elnevezésű rendezvényt, ezért most 5 lelkes önkéntessel indultunk neki a szemétszedésnek. Ehhez egy debreceni bevásárlóközpont környékét céloztuk meg, ahol a füves-bokros területen nagy mennyiségű hulladékot találtunk elszórva. Talán nem is szükséges kiemelni, hogy egy szemétszedés során mennyiféle „kincsre” bukkanhat az ember, ez alkalommal a legmeglepőbb dolog, amit felfedeztünk, egy komplett horgászszek volt.

Az önkéntes akciónk eredménye 14 zsáknyi szemét lett, amelyek elszállításáról a bevásárlóközpont alkalmazottai gondoskodtak. A jelenetet látva néhány ott dolgozó személy derűsen meg is jegyezte számunkra, hogy egy legközelebbi alkalommal is szívesen látnak minket.

Írta: Márki Petra bizottsági tag

Fotó: Novák Melinda bizottsági alelnök

A műanyag zacskók ideje lejárt Zacskómentes világnap

2008 óta minden évben július 3-án, a zacskómentes világnap keretein belül igyekeznek felhívni a figyelmet a környezetünkre és az egészségünkre veszélyes műanyag zacskók káros hatásaira. A műanyag zacskók használata az 1970-es években terjedt el szerte a világon, és az emberek előszeretettel kezdték el használni a bevásárlás során. Meghökkenítő adatok szerint csak az Európai Unióban 3,4 millió tonnányit gyártanak, és 8 milliárd végzi a kukában évente. Mindezt azért, hogy körülbelül 15 percig használjuk a vásárlás közben, majd legtöbbször egyszeri használat után a szemétkébe kerüljenek. Tehát a legtöbb esetben nem hasznosítják újra, és még csak be sem gyűjtik őket. De akkor hova is kerülnek? Sajnos a műanyagok többsége a természetben végzi. Biztosan mindenki látott már tengerpartokat, árokpartokat, erdőket beborító műanyag hulladék-hegyeket. Ezek a felhalmozódott hulladékok szennyezik a talajt, a levegőt, a vizeket és a természet kincseit is. A tengerben megtalálható hulladék mintegy 80%-át is a műanyag képezi, amelyek óriási veszélyt jelentenek az állatvilágra.

De maga a gyártása is káros a környezetre és az egészségünkre nézve, hiszen készítéséhez több hordó olajat is felhasználnak.

A lebomlása pedig 100-500 évig is tarthat. Több országban betiltották már az alkalmazását, Kenyában például 4 év börtön jár a használatáért. De cselekedhetünk másképp is a negatív hatásai ellen, hiszen napjainkban már számos alternatívát alkalmazhatunk a műanyag helyett. Használhatjuk a saját, személyre szabott vászontászkánkat, amivel nem terheljük a környezetet, és ráadásul olyanra dekorálhatjuk, ami igazán kifejez minket, de akár vihetünk magunkkal egy fonott kosarat is. A lényeg, hogy amit használunk, tartós és hosszú életű legyen, ne csak egyszer használatos. Ezekkel a kis lépésekkel tudunk együttesen tenni a környezetünkért és a növény- és állatvilágért. Valamint fontos, hogy ne csak ezen a kitüntetett napon figyeljünk erre, hanem igyekezzünk a hétköznapijainkba is beépíteni ezeket a szokásokat.

Írta: Balla Mariann bizottsági tag

Kép forrása: szimplanneked.hu

Források: <http://www.fna.hu/hir/nozacsko> <https://www.greenpeace.org/hungary/blog/4114/miert-valaszd-a-vaszontaskat-az-eldobhato-muanyag-szatyor-helyett/>

Petneki-Szablyár Vilmos fordítása:

iLe: Vienen a Verme

Eljönnek megnézni

Heves vagyok, mint akinek a vére forr,
Az elveszett félelmem verejtékét izzadom,
De megvan a nyugalmam, hogy ne szóljak semmit.
Én vagyok a szellő, ami egyre erősebb.

Habár a felhők távolodnak,
A bőröm még mindig száraz;
Egy nap megérkezek,
És leleplezem a visszatértem.

Enyém a föld, mi vigyázza az utam.
Enyéme a kopár fa ágai.
Én vagyok, aki őrzi a fáradt éjszakát,
És vannak árnyaim, amik eljönnek megnézni engem.

Habár a felhők távolodnak,
A bőröm még mindig száraz;
Egy nap megérkezek,
És leleplezem a visszatértem.

Nem kell ahhoz szem, hogy megtaláljalak.
Nem akarom, hogy bárki lezárja a sebet.
Minden, ami kifolyik, belém áramlik;
Mindent, amiről egykor álmodtam, már átéltem.

Habár a felhők távolodnak,
A bőröm még mindig száraz;
Egy nap megérkezek,
És leleplezem a visszatértem.

Ölveti László felvétele – Erdőbénye

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszélet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

Modern családformák keresztmetszetében: nevelőszülős mozaikcsaládok

Napjainkban a családformák pluralizációja és a családstruktúrák sokszínűsége határozza meg a családokkal kapcsolatos tudományos és hétköznapi gondolkodás irányait. Ebben a változatos világban számos, a hagyományos nukleáris családmódtól eltérő család-szerkezettel találkozhatunk (pl. egyszülős család, mozaik/kevert család). Az értelmezésekben gyakran figyelmen kívül hagynak egy, az előbbieknél még speciálisabb családformát, a nevelőszülős családokat. A nevelőszülős családok a gyermekvédelmi rendszer részeként otthont nyújtó gondoskodás keretében gondozzák a családjukból ideiglenesen vagy hosszabb távon kiemelt gyermekeket, fiatalokat. Ezek a gyermekek és fiatalok vér szerinti családjuktól elszakadva egy számukra új közegben nevelkednek. 2020-ban megvalósult kutatásunkban olyan családokat vizsgáltunk, melyek mozaikcsaládok – tehát a család egy korábbi családi együttélés, válást követően alakult ki, és ennek eredményeként egy új családi közeg formálódott, melyben megjelenhetnek a korábbi kapcsolatból származó gyermekek is – és nevelőszülős családok is egyben. A nevelőszülős családok ugyanis legalább annyira egyediek és változatosak, ahogyan a társadalom egyéb családi rendszerei. Az általunk vizsgált nevelőszülős mozaikcsaládokra jellemző, hogy családtörténeti szempontból sokkal jelentősebb eseményként élték meg a nevelőszülőség hivatászerű végzését, a család nevelőszülői funkcióját, mint a mozaikcsaláddá válást. Esetükben tovább árnyalja a család működési mechanizmusait, hogy egyszerre van jelen egy normatív és egy gyermekvédelmi kontextus a családi miliőben. Előbbi a mozaikcsalád sajátosságaival összefüggésben értelmezhető,

utóbbi az intézményesített közeg részeként írható le. Ez a kettősség lényegesen több szereplőt emel be a családi életbe, mint egy nevelőszülői funkcióval nem felruházott család esetében. A családtagok mindkét kontextusból számos szereplővel állnak kapcsolatban, legyenek azok akár a mozaikcsaládként való működésből származó korábbi családi kapcsolatok vagy a gyermekvédelmi kontextus részeként dolgozó szakemberek (pl. gyám, nevelőszülői tanácsadó). Ebben a komplex értelmezési keretben érdemes a nevelőszülős családokhoz közelítenünk mind tudományos, mind professzionális segítői szempontból.

*Nemes-Zámbó Gabriella, PhD-hallgató,
Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program*

Kihívások a szociálpolitika és a szociológia számára a XXI. században

A félév utolsó heteiben tanszékünkön kerekasztal-beszélgetésekre került sor, amelyek célja az volt, hogy vitaindító beszélgetések jöjjenek létre, reflektálva napjaink kihívásaira a szakmában. A szociológia és szociálpolitika kontextusában a család intézményét vettük górcső alá. Olyan kérdések merültek fel, melyek a jelenlegi támogatásokkal voltak kapcsolatosak – avagy milyen célt szolgálnak az egyes családokat érintő intézkedések szakmai szemmel? A diskurzusokban különböző nézőpontok mutatkoztak meg, melyek jól mutatják a differenciált látásmód megjelenését már a hallgatók körében is. A család a modern társadalmunkban egy központi fogalom, ugyanakkor az individualizáció befolyásoló tényezője is megjelenik. A családformák alakulásával kapcsolatos dilemmák, illetve a generációk közötti interakciók jellemzői számos beszélgetésben jelentették a fő vezérfonalat.

A házasság és az együttélés is említésre került mint kulcsfogalmak, amelyekkel kapcsolatban az egyház szerepének változása és a jogi formák átrendeződésének tendenciái is érdekes aspektusok voltak. Arra a kérdésre, hogy mindezekre hogyan reagál a szociálpolitika a szociális védőhálón keresztül, többféle választ lehet

adni. Akár tényeket közlünk, akár érdekvégyesítő álláspontokat juttatunk érvényre, konklúzióként leszűrhető, hogy ezekről a fogalmakról fontos gondolkodni a szakmában tevékenykedőknek, azonban a szakmaiságot az objektivitáson és a széleslátókörűségen keresztül kell eszközölni.

*Tóth Dalma, PhD-hallgató,
Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program*

Megújult online elérhetőségeink

Egyetemi honlap:

<https://demek.unideb.hu/>

Facebook oldal:

<https://www.facebook.com/demekdebrecen>

Dolgozói e-mail cím:

demek2@unideb.hu

Hallgatói e-mail cím:

demekkonz@unideb.hu

**Forduljon hozzánk
bizalommal!**

Online Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat

Továbbra is biztosítjuk a hallgatók számára az online konzultáció lehetőségét a különböző felületeken (Skype, Viber stb.)

E-mail-es bejelentkezés: demekkonz@unideb.hu

Az anonimitás és a titoktartás továbbra is
biztosított!

Forduljon hozzánk bizalommal!

DEMEK Mentalconsult

MENTALCONSULT

Mental Health Counselling at the University of Debrecen for English Speaking International Students

UNIVERSITY OF DEBRECEN
MENTAL HEALTH CENTER

WE CAN GIVE SUPPORT IN
Family, relationship problems
Adaptation difficulties
Conflictual situations

OUR SERVICE IS
Free
Anonymous

IF YOU NEED SUPPORT
Send an email with a few words
about your difficulties to
mentalconsult@unideb.hu

Online pszichológiai konzultáció a Debreceni Egyetem dolgozói számára!

Továbbra is biztosítjuk a dolgozók számára az online konzultáció lehetőségét a különböző felületeken (Skype, Viber stb.)

E-mail-es bejelentkezés:
demek2@unideb.hu

Az anonimitás és a titoktartás továbbra is
biztosított!

Forduljon hozzánk bizalommal!

Nyílt levél egy jövődöbeli (DE)Színház-rajongóhoz

Kedves Ismeretlenünk!

Lehet, hogy a Kedves Ismeretlen már évek óta egyetemi polgár, vagy talán ez volt az első éve a felsőoktatásban, de még az is előfordulhat, hogy egyetemista ismerősök révén látja most ezt az írást. Mindez persze ügyünk szempontjából abszolút lényegtelen, a Tisztelt Címzett kiletét fedje homály. Hallgatólagos megegyezésünk részét képezi természetesen, hogy nem vagyunk hivatottak elárulni, hogy a Kedves Ismeretlen avított színházfogyasztó-e, s amennyiben igen, járt-e már valamilyen formában a Debreceni Egyetemi Színház berkeiben. Van rá némi esély, hogy hallott már az ernyőszerűen létező-működő szervezetről, és talán már találkozott is a DESz egyik (alkalmi vagy állandó) minitársulatával, sőt, meg mernénk kockáztatni, hogy a Kedves Ismeretlen sokáig komolyan fontolgatta is, hogy felvételét kérvényezi egy efféle csoportosulásba. Nem tudta azonban, és a napjainkban is életben lévő, lélekölő COVID-sakkmatt miatt még mindig nem tudja, persze, hogyan is fogjon a dologhoz. Nem is sejti, megítélni pedig nem meri, hogy van-e tulajdonképpen affinitása a színjátszáshoz, hogy az órái, meg pezsgő szociális élete mellett bele fog-e férni a napirendjébe a rendszeres, egészségügyi színitevékenység. Fogalma sincs még, miért lesz majd jó színész. Mert eláruljuk, az lesz, bizonyos szempontból. Nem „amatőr”, hanem „útkereső” és „-találó.” Már amikor megint lesz rá lehetőség. Amikor nem a napi hírek fullasztják majd az embert, hanem a pince-próbatere stratégiai pontjain elhelyezett reflektorokból ömlő forráság.

Kedves Ismeretlenünk, a jövőről ábrándozva bizonyost éreznie kell viszont, hogy olykor igényelne egy olyasféle, mindennapokból való „kiszakadást,” amit csak az úgynevezett „amatőr” színjátszás adhat meg. Egy-egy padbangörnyedős, beadandóbeadás, zéhágőzős hétköznapi délutánján-estéjén bizton szeretne majd egy kicsit valaki más bőrébe bújni. Csak pár órácskára megpróbálna majd lecsatolni az énjét saját magáról, elvonatkoztatva mindattól, ami. Ez történhet akár tanórai keretek között, akár fakultatíve, a hatás (ha sikeres a „színikíséret”) ugyanaz, a szabványkredit csupán a ráadás. Mindennek az ön-kívületnek Ön, vagyis a Kedves Ismeretlen, fizikailag és anyagilag a legveszélytelenebb, lelkileg viszont talán az egyik legveszélyesebb módját jelenleg a színjátszásban látja, vagyis inkább csak látná. Ha lehetne végre, és nem csak lelki szemeinkkel. Kedves Ismeretlen, jellemre a jövőben lehet majd egy személyben a társaság lelke, a próbák vezérhangja, akitől az előadásokon felderül majd a színpadkép, ha megjelenik, meg persze azt a

karaktert is alakíthatja, akiből egy szerepet úgy kell előcsiholni. Legyen akár akárki, lelkesedésével és pontosságával mindig kiegyensúlyozza majd kevésbé sziporkázó és lehengető színészi jelenlétét. Meg persze egy hangulatos (és esetenként akár több egyetemi félétől átívelő) próbafolyamat után elkapja majd a színláz, és újra és újra vissza fog térni a színpadra, a pincébe, a D24-be, a Batthyány utcára, a reflektorok keresztútjába, ez is csak egy addikció, amit a helyén kell és érdemes is kezelni, érzéstelenítés nélkül, mert úgy a valódi. A közönség (mint befogadó), az előadás (mint elvárt produktum) olykor már gyakorlatilag mindegy-tényezők lesznek, klisé, és ezt a Kedves Ismeretlen is pontosan tudja, de a színjáték esetében szintén mindig az út a

cél. Üres székeknek játszani mondjuk kifejezetten bizzar örömförrás tud lenni, de ezt még nem tudhatja, és talán nem is fogja megtudni soha.

Valószínűleg a Tisztelt Címzett sem rendelt tortát annak egyéves évfordulójára, hogy megkezdődött, és azóta is javában tart (többek között) a „felkészülés a meghatározhatatlan ideig tartó DESztelenségre.” Nos, a nyitás még mindig várta magára, de mi itt leszünk, míg a függöny fel nem libben (meg persze azután is).

A szeptemberi találkozásig, illetőleg viszontlátásig, baráti meghajlással:
a Debreceni Egyetemi Színház <https://deszhaz.hu/>
(Ozsváth Eszter)

Járványsessions

A PusztHang a pandémia idején

Információkat szórni elsősorban a helyi könnyűzenei élet történéseiről, megismertetni Magyarországon második legnagyobb városával és annak szűkebb környezetével a régió együtteseit, valamint tájékoztatni a környéken élők zenei horizontját – 2019-es cikkünkben így foglaltuk össze a PusztHang online zenei felület legfontosabb célkitűzéseit. A kezdeményezés ötletgazdái és koordinátorai, azaz a három András – Süli András, Szerepi András és Énekes András Előd – azóta a pusztahang.blog.hu-n elérhető rendszeres programajánlókkal, tehetséges helyi zenekarokkal készített interjúkkal és lemezkritikákkal, valamint telt házas koncertek szervezésével bizonyította elhivatottságát. 2020-ra ismertségük országossá vált, és nemcsak a PusztHang tevékenységét, hanem a város zenei palettáját színesítő új együtteseket illetően is egyre nagyobb érdeklődés volt tapasztalható nekik köszönhetően, ám a 2020 tavaszán beálló járványhelyzet következtében ez a figyelem megcsappanni látszott.

A pandémia hónapjai mentálisan és fizikálisan is megterhelők voltak mindannyiunk számára. Ahogyan más ágazatoknak, úgy a zeneiparnak is nem várt nehézségekkel kellett szembenéznie, így a PusztHang öntevékeny csoportjának is olyan alternatívákat kellett kitalálnia, amelyek lehetővé teszik a számára, hogy célkitűzéseinek a járványügyi helyzet hatására megváltozott körülmények között is megfelelhessen. Annál is inkább, mert talán a figyelem irányítására sokkal nagyobb szükség volt, mint korábban, hiszen az egyre borúsabb hírektől hangos online térben még az eddigiektől is nehezebb volt utat találni a feltörekvő zenekarokhoz. A PusztHang számára egy víruskompatibilis videókoncert-sorozat, a PusztHang Sessions jelentette a megoldást, amelynek keretében helyi, illetve Debrecenben még nem látható zenekarok minikoncertjeiről készítették egy forgatócsoport segítségével igényes, klipszerű felvételeket. A szervezés és a szigorú járványügyi óvintézkedések betartása, a technikai felszereltség és a humán erőforrások biztosítása ugyan sok időt vett igénybe, de az önkéntes haderőnek, illetve az Alternatív Közösségek Egyesülete Tedd jobba! című pályázatának segítségével már elérhető a YouTube-on a tartalmak!

A PusztHang Sessions forgatókönyve a következő volt: egy tehetséges helyi zenekar kapott alkalmanként lehetőséget egy kiválasztott debreceni helyszínen, valamint egy jelentős közönséggel rendelkező, nemzetközileg is ismert, de nem helyi produkció, mely még sohasem adott elő itt. Mivel a PusztHang csoportja számára a fentebb említettek mellett a város zeneipari súlyának

növelése, a helyi könnyűzenére nyitott közönség aktivizálása, a debreceni zenekarok támogatása, beágyazása az országos vérkeringésbe is fontos, a koncepciót úgy alakították ki, hogy egyszerre feleljen meg minden, maguk felé támasztott elvárásnak. És most, mikor lassan az utolsó felvételek utómunkálatai is befejeződnek, a videók egyre növekvő nézettségi adatai, valamint a rengeteg pozitív visszajelzés is arról tanúskodik, hogy a kezdeményezés elérte a célját!

Hiszen ebben a nehéz helyzetben is sikerült fiatal, ígéretes helyi zenekaroknak lehetőséget biztosítani arra, hogy tapasztalt, országos, sőt nemzetközi hírű magyar zenei formációk oldalán mutakozzanak be a szélesebb – ezúttal online – közönségnek. A két-két dalt feljátszó debreceni együttesek, a konAktus, a Steady Pluto és a Heavy Brains, hangzásukban és attitűdjükben is újdonságot képviselnek városunkban, továbbá komoly szakmai potenciált rejtnek magukban. A jövőbeli együttműködések szempontjából is fontos volt a projekt, hiszen már most tervben van, hogy ezek az előadók egy közös, hús-vér koncerten mutassák meg magukat a járvány lecsengésével.

És hogy milyen nem helyi zenekarok játszottak először Debrecenben? Például a magyarul éneklő alternatív zene napjainkra már kultikusnak számító együttese, a VAN filmzenekar, amely Reisz Gábor eddigi két filmjének a hangulatáért is felelt. De sikerült elhívni a tíz évig Ethnofil néven működő, komolyabb nemzetközi vizeken evező, önmagát folyamatosan újraprogramozó Odd ID-t. Aki követi a PusztHang tevékenységét, részesülhet még meglepetésekben, hiszen hamarosan a hazai jazz, alternatív és kortárs kísérleti zenekarok tagjaiból összeállt szupercsapat, a nem európai kultúrák zenéiből inspirálódó és a nem-temperált hangolásokkal kísérő Decolonize Your Mind Society két minikoncertjének felvétele is berobban az online térbe, és nem mindennapi zenei élményben részesíti majd az érdeklődőket! És bár a jelek szerint hamarosan ismét lehet koncertezni, a PusztHang szervezésében például július 3-án a The Crams és a Heavy Brains, augusztus 9-én pedig konAktus és a Steady Pluto lép színpadra a DESz24 udvarán, az elkészült videók nem évülnek el, sőt bizonyítják, hogy a kultúra megtalálja a módját a kezdetben megoldhatatlannak látszó nehézségek leküzdésének.

B. G.

NYÁRI TENISZ- ÉS SPORTTÁBOR

minden érdeklődőt szeretettel várunk 6 éves kortól

- napközis jelleggel 8 órától délután 16 óráig
- napi 2x1 óra teniszoktatás
- egész napos teniszezési lehetőség
- football
- napi egyszeri étkezés (ebéd)

Egyheti turnus: **29.000 Ft/fő**

Turnusok időpontjai:

I. Június 14–18.

II. Június 21–25.

III. Június 28.–július 2.

IV. Július 5–9.

Jelentkezés:

varga76akos@gmail.com
e-mail-címen

a turnus, a jelentkező nevének és életkorának megadásával.

Információ:

VARGA ÁKOS

06-30-219-9467

TENISZEDZÉS

- magánórák
- tanfolyamok
- edzések
- edzőtáborok

Political Economy of Trust in Post-Socialist European Countries: The Case of EU Post-Socialist Member States¹

Keywords: Institutional Economics; Political Economy; Economic Freedom; Generalized Trust

Introduction

Trust is fundamental for economic activity. It acts as a “lubricant” to ease up economic relations, reduces transaction costs, and makes cooperative endeavors happen. (Arrow, 1972) Before continuing this article, I should try to define what trust is and how can it be measured. The notion of trust is not new to economists. A long time ago Mill (1884, p.68) acknowledged that, “The advantage to mankind of being able to trust one another penetrates into every crevice and cranny of human life”. Hardin (1992) sees trust to refer to the perception that others are trustworthy. Uslaner (2018) has a different but deeper explanation for trust. He agrees with the traditional definition of trust, however, he doesn't accept that definition would help us solve the collective action problems and help build bridges among people. He advocates for a more “moralistic” version of trust which is known as the generalized trust. It doesn't depend on any experience or a particular person. This form of trust does not discriminate among people. Generalized trust is said to be the kind of trust toward those we don't know or know very little about. Those who exhibit generalized trust tend to be more altruistic and charitable and those societies with populations that show high levels of generalized trust are known to be high-trust societies. (Fukuyama, 1996)

Generalized trust, according to Zak (2007), can be defined as the probability that two randomly chosen people would trust each other in a one-time interaction. It is generally measured by the famous “World Values Survey” database by asking the following question from participants:

“Generally speaking, would you say that most people can be trusted, or that you can't be too careful in dealing with people?” (Haerpfer et al., 2020, p. 163)

In a recent work, the current author Fazli (2021) tries to see if institutions of economic freedom can explain the variations in trust in the post-socialist European countries. The focus of this author will be on how to generate generalized trust in society through market mechanisms. Various studies have shown that market institutions, especially the size of government, high-quality legal system, and respect for property rights, can generate social trust, or more broadly social capital, in the long run. (Berggren—Jordahl, 2006; Berggren—Nilsson, 2013;

Jackson et al., 2015; Saravia, 2016) If this is true, then it would be interesting to check this hypothesis in post-socialist countries as these countries have recently adopted market economies, especially in Europe.

It is widely known that communism destroys trust. (Uslaner, 2002; Paldam—Svendsen, 2002) Some studies have shown that the former Warsaw Pact countries are exhibiting low levels of trust compared to the Western European countries. (Bjørnskov, 2007; Robbins, 2012) The difference is still visible up until today in countries like Germany, where the former Eastern German states are still less trusting toward others that are outside of their immediate social groups. It would be very interesting to see if the levels of social trust have changed over the period of 30 years in post-socialist Europe after their transformation to market economies and if not, what factors are holding back these countries to develop the generalized trust and more broadly social capital among their population.

Social Capital and Generalized Trust in Post-socialist Countries

As the topic of this research indicates, the focus is on post-socialist societies and how well they have done to create social capital, especially generalized trust. There have been a number of research projects concentrated on this issue that is going to be mentioned here.

In one of these studies, Sapsford and Abbott (2006) focus on ten post-soviet states and study trust in people, trust and confidence in government and the institutions of government, and confidence in the social environment, welfare provision, and the future of civil society. They found that the most trustful behavior is among family members or friends, or in other words, the particularized trust is high in these nations. On the other hand, the generalized trust, trust in politicians, and institutions

¹ This is a chapter of my recent thesis submitted as a requirement to graduate from the MSc International Economy and Business at the University of Debrecen. For more information and other chapters, please refer to the completed work available at University of Debrecen Electronic Archives (DEA). (Fazli, 2021)

is exceptionally low. This is in line with most post-communist countries and the previous findings. (Delhey—Newton, 2003) They give some interpretations of their results that are going to be mentioned here. First, the low levels of trust can be explained by previous political oppression. Second, these low levels of civic confidence can be seen as the resurgence of the traditional cultural values to fill the void created by the fall of the communist institutions. And finally, they suggest that trust is eroded by the sudden change which is perceived poorly by the population.

Corruption and a low-quality legal system destroy trust. (Bjørnskov, 2011; Rothstein, 2013) So according to common perception in the literature if we reduce corruption and make the judicial system more independent and well-established then the trust levels and social capital must increase over time. However, Uslaner and Badescu (2004) do not agree with the consensus and they have some strong reasons to back their position. They use the example of Sweden and Romania. Sweden is one of the least corrupt countries in the world and it is considered a high-trust society. On the other hand, Romania is one of the most corrupt European countries and generally the trust levels are quite low in this country. So common sense would suggest that, if corruption is resolved and the quality of the legal system is improved, Romania should also enjoy high levels of social trust. But they affirm that it's not the case. First, Sweden's model would not transfer into the post-socialist states because they suggest the roots of transparency and high trust levels in Sweden are created bottom-to-top over time and the causal relationship suggests that high trust levels make it easier for Sweden to have an independent high-quality judicial system. In their word, Sweden is a "well-ordered society" where "everyone accepts and knows that the others accept the same principles of justice, and the basic social institutions satisfy and are known to satisfy these principles". In Romania and generally in other post-socialist countries, the overreach of government and widespread corruption makes it harder for people to accept that there is an equitable system of justice. They suggest dealing with corruption in these countries requires the reinvention of moral codes on a "case-by-case" basis. This stands in contrast to the shared value which is prevalent in societies like Sweden.

Empirical Analysis

In a critique of the work of Uslaner and Badescu (2004), my work suggests that the EU has been successful in creating the environment in post-socialist European countries for the trust to flourish. (Fazli, 2021)

To check this hypothesis, I have used the dataset from the Fraser Institute's Economic Freedom of the World Report (Gwartney et al., 2020) and the datasets from the World Value Survey and the European Values Study which measure, among other things, the levels of generalized trust in various societies. Then, by performing econometric analysis and building up a model, I examined if the variation in the dependent variable of trust can be explained by the independent variables of economic freedom which are identified in the Fraser Institute's report and measured for various countries. According to the Fraser Institute Report on Economic Freedom of the World (2020, p. 189), "economic freedom is the set of policies and institutions that

are foundations of a market economy, i.e., a small government; a high-quality legal system (protecting, among other things, private property); a stable and anti-inflationary monetary policy; openness for goods, services, and capital; and easy regulation of credit, business, and labor." For the purpose of statistical coherence and avoiding the problem of multicollinearity, the independent variables of "Size of Government, EFW_1 ", "Property Rights and Quality of Judicial System, EFW_2 ", and a set of other control variables, e.g., GDP per capita, Gini Coefficient, Education Levels and etc., has been used.

According to the findings of my work which are published in full in my thesis, when the panel data regression is conducted for the case of EU post-socialist countries alone over the course of last 20 years, the regression produces statistically significant coefficients for the institutions of economic freedom, EFW_1 and EFW_2 . As the coefficient for EFW_2 suggests, the effect is quite noticeable which is evident in Figure 1 as well. It seems evident that the precondition for trust to flourish in post-socialist Europe is the quality of government. Those countries which enjoy better functioning governments under the support of EU law have the precondition for the institutions of economic freedom to have an effect on trust. This was predictable as these countries went through EU reformation and the property rights and judicial system have been aligned to the guidelines of the European Union which follow the doctrine of liberal democracy and rule of law. (Fazli, 2021)

Conclusion

This finding suggests that countries with better-defined property rights and high-quality judicial systems in the European Union have higher levels of trust. This goes on to affirm the importance of institutions for better economic performance. At least in this area, European Union has proven to be successful and the future research can reaffirm this position once more data is available.

Author: Salar Fazli

Figure: Trust chain.: <https://www.inc.com/soren-kaplan/create-a-culture-of-innovation-with-10-laws-of-trust.html>

Hands: <https://lifexchangesolutions.com/trust-in-team/>

Csak a DEAC!

A pandémia ellenére idén az összes nagypályás labdarúgó- és futsalmérkőzést lejátszották csapataink, ezek közt számos siker és jónéhány rosszabb eredmény is akadt. Korábbi lapszámainkban már részletesen kiveséztük egyes alakulataink adott hétvégi produkcióját, így nem maradt más hátra: egy átfogó összegzést készítsünk a mögöttünk hagyott 2020/21-es szezonról.

Ahogy arról már néhány hete beszámoltunk, nem sikerült megőriznie másodosztályú tagságát a Sándor Tamás vezette DEAC-os különítménynek, így egyéves NB II-es szereplést követően tér vissza ősztől a harmadik vonalba. Labdarúgóink harmincnyolc mérkőzésen szerzett huszonhárom pontja elmaradt a várakozásoktól, ám azt azért nem árt leszögezni, hogy talán minden idők legerősebb NB II-es mezőnye jött össze 2020/21-ben, s ha a szezon elejétől a bajnokság vége felé mutatott formáját hozza a gárda, akár a bennmaradás is összejelehetett volna. De, mint tudjuk, a sportban nincs létjogosultsága a „ha” szóval kezdődő mondatoknak, így Spitzmüllerék ismét a harmadosztályra készülhetnek június harmadik hetétől. A már megkötött szóbeli megállapodások értelmében a szakmai stáb továbbra is változatlan marad, ám a keret összetétele még képlékeny, így a következő idényre tervezett célok is csak homályosan látszanak. A vezetőség minden követ megmozgat, hogy sikerüljön megtartani a legutóbbi játékosanyag gerincét, kiegészülve egyetemi kötődésű vagy épp saját nevelésű labdarúgókkal. Amint körvonalazódik a jövő nagypályás DEAC-os alakulata, természetesen azonnal beszámolunk majd róla.

A bennmaradó, 12. helyen zárta a megye I. 2020/21-es kiírását Katona László legénysége, az utolsó két játéknapon egy vereséget, s egy döntetlent könyvelhetett el. Az egyetemi derbin egy szikrázó összecsapást vívtak Katona Tamásék a DASE gárdájával, ahol végül 2-1 arányban maradtak alul. Ekkor a DEAC II. gólját a csereként pályára lépő Fodor Tamás szerezte fejjel a hajrá pillanataiban. Ezt követően a sereghajtó, már biztos kieső Hajdúböszörménynek látták el a baját futballistáink egy 7-2-es eredménnyel zárult összecsapáson. A találkozó elején a tizenegy találattal házi gólkirályként záró Molnár Márton köszönt be kétszer, majd ezután sorban Sütő Balázs, az ifiből érkező Orbán Alex, valamint Katona Zoltán, Lévai Ádám és Fodor Tamás is eredményes tudott lenni. Huszonhét szerzett pontjukkal tisztes távolságban zártak focistáink a másik kieső, Hajdúhadház előtt, ám ne feledkezzünk meg róla, hogy a

tizennegyedik helyezett Hajdúsámson is azonos pontot ért el a mieinkkel, így jövőre valamennyivel meggyőzőbb produkcióra lesz szükség, ha el akarják kerülni a számolgatást a szezon végén.

Gördülékenyebben vette az akadályokat a másik negyedosztályú együttesünk, azaz a DASE, mely az utolsó két játéknapon aratott győzelmeit követően a hetedik helyen zárt. A már említett, DEAC II. elleni házirangadón Bucz Bence nyitotta a gólok sorát tizenegyesből, megszerezve ezzel tizenhatodik találatát a bajnokságban, ezzel mellesleg a házi gólkirályi címet is bebiztosította magának. Ezt követően Hegedűs Györk is betalált közelről, így a testvércsapat kései válasza ellenére is magabiztosan nyerték meg a derbit. A zárófordulóban a már kiesett Hajdúhadház otthonába látogattak Al-Sheraji Rauf-ék, s diadalmaskodtak 4-1 arányban. Góljaink közül kettőt vállalt az imént említett, tizenkilenc esztendőös orvostanhallgatónk, valamint letette névjegyét ismét Hegedűs Györk és a hamarosan apai örömek elé néző Takács Tamás is. Harminc összecsapáson szerzett negyvenhét pontja okán kijelenthető, hogy a korábban kiesés ellen küzdő kisebbik egyetemista alakulatunk stabil középcsapattá érett az idén, s ha így folytatja, képes lehet akár a jövőben valamennyi riválisa dolgát megnehezíteni.

Ugyan korábbi kiadásunkban már beszámoltunk futsalos hölgyeink elképesztő sikereiről, ám az ehhez fogható sikereket nem árt többször is megemlíteni! Újfent jár a gratuláció Üveges Katalinnak, illetve segítőjének, Quirikó Viviennek, hiszen vezetésükkel sikerült a klub története során először elhódítani a Magyar Kupát, valamint az első osztályú bajnokság aranyérmét is. Hasonló sikereket kívánunk nekik a következő szezonra is!

A lányok mellett futsalos fiainknak sincs okuk szégyenkezésre, ugyanis éppen hogy csak lemaradtak az NB I. dobogójáról. Elek Gergő tanítványai a kiváló erőkből álló BB FC Veszprémmel vívtak három győztes mérkőzésig tartó párharcot a bronzéremért, ez ugyan hamar, mindössze három összecsapás után eldőlt (6-1, 9-3 és 9-1 vereségek), a komplett 2020/21-es szezonra azonban így is joggal lehetnek büszkéek. Egyetemi futsalcsoport soha nem volt még hasonló magasságokban, így csak reménykedni tudunk, hogy az ősszel induló bajnokságban is sikerül egyben tartani a még sokra hivatott társaságot, s jövőre is egy ehhez hasonló vagy akár még jobb eredménynek örülhetünk.

A kupaezüst után negyedik helyen zárták a bajnokságot

Hirtelen jött edzőváltás után a negyedik helyet szerezték még kosárlabdázóink.

A DEAC kosárlabdázói az áprilisi Magyar Kupa-döntőben elért második helyezését követően csak egy szusszanásnyit pihenhettek, hiszen az első osztályú bajnokság is fontos szakaszához érkezett. Április 17-én, hat nappal a Magyar Kupa-döntő után már a NB I. csoportjának 1–8. helyért folytatott rájátszásában kellett bizonyítani Kovács Adrián tanítványainak. A DEAC ekkor hazai pályán fogadta az Alba Fehérvár együttesét, három győzelemig tartó párharc vette kezdetét. Az egyetemisták az első találkozón 81:96 arányú vereséget szenvedtek a székesfehérvári együttestől, majd a második párharc is az Alba javára dőlt el. A harmadik találkozóra aztán felszívta magát a csapat, hazai pályán győzték le az Albát, majd idegenben is jobbnak bizonyultak, a negyedik találkozón. Az ötödik és egyben utolsó találkozót az Oláh Gábor utcán vívták a felek, a DEAC három ponttal múlta felül a fehérváriakat. A DEAC így a legjobb négy között folytathatta a bajnokságot, a következő ellenfél a Szolnok volt, ellenük is három győzelemig tartott a párharc. Az egyetemisták az első mérkőzést Szolnokon játszották, ahonnan sajnos vereséggel tértek haza. A második

meccset hazai pályán behúzták Polyák Lászlóék, majd a Szolnok hazai pályán másodjára sem engedte ki a kezéből a győzelmet. A negyedik találkozót az Oláh Gábor utcán játszották a felek, de a hazai pálya ezúttal nem hozott szerencsét, három ponttal jobbnak bizonyult a Tisza-parti együttes, így ők jutottak tovább a döntőbe.

A DEAC így a 3–4. helyért küzdhetett tovább a Naturtex-SZTE Szedeák csapatával. A párharc ezúttal az egyik csapat második győzelméig tart, a pályaelőny a Szeged együttesénél volt. Az első találkozón a DEAC idegenben 102:81 arányú vereséget szenvedett. A második mérkőzést május 19-én, szerdán az Oláh Gábor utcán játszották a csapatok, a DEAC-nak mindenképpen nyernie kellett volna, hogy versenyben maradjon a harmadik helyért. A mérkőzés előtt három nappal jelent meg a csapat hivatalos honlapján a hír, miszerint Kovács Adriánnal azonnali hatállyal szerződést bontott a DEAC. Kovács Adrián a DEAC kosárlabdázóinak első két élvonalbeli szezonjában Berényi Sándor másodedzőjeként segítette a csapatot. A fiatal trener a 2019/20-as idénytől vette át az együttes vezetését. Kovács Adrián munkáját a szezon hátralévő részében a csapat eddigi segédedzője, Dusan Mandics vette át, így a csapat május 19-én játszott mérkőzésén is ő ült a kispadon. Az utolsó találkozón, bár végig szoros volt az állás, végül a Szedeák bizonyult jobbnak, 82:90 arányban győztek, így a DEAC a negyedik helyen zárt. Molnár Dániellel a csapat utolsó mérkőzése előtt beszélünk:

– Összességében szerintem motivált minket a Magyar Kupa második helyezés, mivel nagyon szerettünk volna döntőbe kerülni, és ott esetleg ismét találkozni a kupagyőztes Falcóval. Az, hogy a kupadöntő után néhány nappal már a rájátszásban játszottunk, kissé szerencsétlen volt abból a szempontból, hogy kevesebb időnk volt felkészülni, és fáradtabbak is voltunk az Albánál, talán ez is közrejátszott abban, hogy az első két mérkőzést elvesztettük. A harmadik találkozóra javult a védekezésünk, jobban oda tudtunk figyelni azokra a játékosokra, akik tolták a szekerüket, több játékost is forgattunk, így a végjátékra frissebbek tudtunk maradni – mondta Molnár, aki azt is elárulta, nem volt feléjük elvárás konkrét helyezést illetően, de mindenki úgy állt hozzá a rájátszáshoz, hogy döntőzni szeretnének.

– A Szolnok ellen a legjobb négyben nem úgy alakultak a dolgok, ahogy azt előzetesen vártuk, a második, hazai meccsen nyertünk, de aztán a harmadik találkozón nagyarányú, harminchét pontos vereséget szenvedtünk tőlük. Ezen a meccsen szerintem már kijött rajtunk a fáradtság is, tipikusan az a mérkőzés volt, ahol semmi nem jött össze, a Szolnok hazai pályán jól és agresszívan játszott. Az utolsó meccs már szorosabb volt, de

sajnos ott is kikaptunk. Csalódás volt mindenkinek, hogy nem jutottunk be a döntőbe, de az edzői stáb is azt mondta, hogy nem kell csalódottnak lennünk, mert nagyon szép eredményeket értünk el eddig a szezonban és próbáljunk meg törekedni arra, hogy a legjobbat hozzuk ki magunkból a folytatásban is – foglalta össze az első szezonját a klubnál töltő játékos, aki a szezonbeli utolsó ellenfelükről, a Szegedről is megosztotta velünk véleményét. – Idén már három tétmeccset játszottunk a Szedeákkal, és oda-vissza megvertük őket, a Magyar Kupában is legyőztük őket. Ez mindenképpen jó jel, de csalóka is, mert jó szezont futnak, a légiósaik nagyon jól játszanak, a kiegészítők jól szállnak be, az edző nagyon jól összeállította őket, kellemetlen csapat, sokat építenek a gyorsindításukra, ráadásul előny lesz nekik, hogy hazai pályán kezdődik a párharcunk – mondta Molnár Dániel, aki zárásként

a saját játékát is értékelte. – Voltak jobb és rosszabb meccseim, megpróbáltam mindig a maximumot nyújtani és azt csinálni, amit az edző kér, szerintem ez nagyjából sikerült is.

A DEAC hivatalos oldalán június 7-én jelent meg a hír, miszerint a kosárlabda-szakosztály vezetősége megegyezett Milenko Topiccsal, így a szerb szakember irányítja majd a 2021/22-es szezonban az egyetemi csapatot. Az ötvenkét éves edző játékosként ezüstérmet szerzett az 1996-os atlantai olimpián, majd Európa-bajnoki és világbajnoki aranyérmet nyert a jugoszláv válogatott színeiben. Játékosként szerepelt a Crvena Zvezda, a Budućnost Podgorica, a Montepaschi Siena és az Olimpia Milano csapataiban. Topics Magyarországon kezdte az edzősködést, a 2015–16-os idényben Nikola Lazics mellett volt másodedző a Szedeák csapatánál. Ezt követően hazatért a Crvena Zvezdához, ahol 2020-ig szintén segédedzőként tevékenykedett.

Eredmények:

Tippmix férfi NB I. A, rájátszás, 1-8. helyért:

DEAC–Alba Fehérvár 81:96 (20:21, 21:22, 19:27, 21:26)

Alba Fehérvár–DEAC 114:105 (24:17, 31:23, 22:23, 37:42)

DEAC–Alba Fehérvár 97:82 (24:18, 25:18, 32:23, 16:23)

Alba Fehérvár–DEAC 90:97 (29:31, 21:19, 21:25, 19:22)

DEAC–Alba Fehérvár 88:85 (22:14, 11:18, 26:22, 29:31)

Szolnoki Olajbányász–DEAC 80:65 (20:17, 12:21, 22:16, 26:11)

DEAC–Szolnoki Olajbányász 94:86 (22:10, 17:19, 27:24, 28:33)

Szolnoki Olajbányász–DEAC 94:57 (21:16, 25:13, 29:9, 19:19)

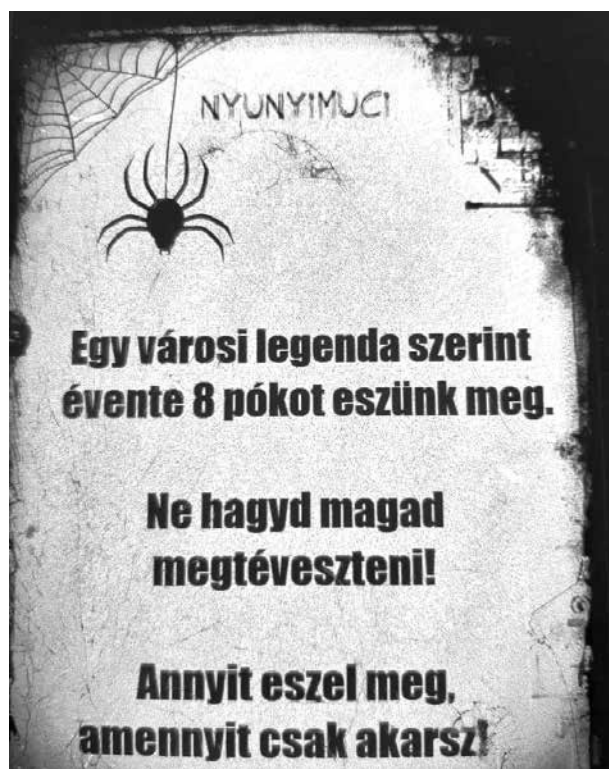
DEAC–Szolnoki Olajbányász 83:86 (20:24, 25:26, 20:13, 18:23)

Naturtex-SZTE Szedeák–DEAC 102:81 (29:24, 31:11, 24:23, 18:23)

DEAC–Naturtex-SZTE Szedeák 82:90 (28:27, 16:22, 19:25, 25,

19:16)

Vona Lilla

**Ismer valaki egy
megbízható meteorológust?
Lesz idén nyár, vagy
ehetek???**

OLVASS MINKET DIGITÁLISAN IS!

**Archív lapszámok: unideb.hu/hu/egyetemi-elet
facebook.com/egyetemielet/**

FM90CAMPUS

mindig friss

**TÖBB MŰSOR, TÖBB ÉLMÉNY
TARTALMAS SZÓRAKOZÁS**

#fm90campus

www.demedia.hu